स्वादुपिंड कर्करोगावर यशस्वी शस्त्रक्रिया

संदीप आचार्य, लोकसत्ता

मुंबई : वाशिम येथील ४५ वर्षीय शेतकरी रमेश यांच्यावर सूक्ष्म छिद्रे पाडून शस्त्रक्रिया करण्यात आली. या रुग्णाला सुरुवातीच्या टप्प्यातील स्वादुपिंड कर्करागाचे निदान झाले होते. लीलावती रुग्णालयात डॉ डी. आर. कुलकर्णी, डॉ. दीपक छाबरा व भूलतज्ज्ञ डॉ सुचेता एस. गायवाल यांच्यासह पथकाने ही शस्त्रक्रिया पार पाडली.

स्वादुपिंडासह त्याच्या संपर्कात असणारे जठर, पित्ताशय आणि लहान आतड्याच्या सुरुवातीचा भाग या चारही अवयवांचा संबंध या शस्त्रक्रियेशी असतो. त्यामुळे ती आठ तासापर्यंत सुरू असते.

रमेश शिरोडकर यांना पोटदुखी, वजन कमी होणे, भूक न लागणे अशा समस्या सतावत होत्या. विविध तपासणी केल्यानंतर पित्त आणि स्वादुपिंडाच्या नलिकेच्या मुखाशी गाठ असल्यामुळे अवरोध कावीळ झाल्याचे निदान झाले. पुढील उपचारांसाठी रमेश यांना लीलावती हॉस्पिटलमधील डॉ. डी. आर. कुलकर्णी यांच्याकडे पाठवण्यात आले.

उपचारात्मक शस्त्रक्रिया करण्यात अयशस्वी झाल्यास ट्यूमर मेटास्टॅसिस (इतर भागांमध्ये पसरतो) होऊ शकतो. शिवाय रुग्णाला अनियंत्रित मधुमेहाचा त्रास असल्याने डॉ कुलकर्णी यांनी रुग्णाचे पीईटी सीटी स्कॅन, ट्यूमर मार्कर लेव्हल आणि कार्डिओरेस्पिरेटरी फिटनेस तपासणी केली. रुग्णाची 'लॅप्रोस्कोपिक व्हिपल' शस्त्रक्रिया ही विलंब न करता नियोजनाप्रमाणे योग्य वेळी करण्यात आली. लॅप्रोस्कोपिक व्हिपल शस्त्रक्रियेचे फायदे म्हणजे ही लहान छिद्र पाडून केली जाते, यात वेदना कमी होतात, बरे होण्याचा कालावधी तसेच रुग्णालयातील कालावधी कमी होतो

शस्त्रक्रिया अशी

या शस्त्रक्रियेदरम्यान स्वादुपिंड, पित्त नलिका आणि कर्करोगाची लागण झालेला भाग काढून टाकला जातो. यानंतर पुनर्रचना केली जाते ज्यामध्ये लहान आतडे स्वादुपिंड, पित्त नलिका पोटाशी त्याच क्रमाने जो[illegible] जातात. काही वेळा प्र[illegible] रक्तवाहिन्या देखील क[illegible] टाकल्या जातात आणि त्यांची पुनर्बांधणी केली जाते, असे डॉ. कुलकर्णी यांनी सांगितले.